

TẬP ĐỌC
SẦU RIÊNG

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc lưu loát, trôi chảy toàn bài. Biết đọc diễn cảm bài văn với giọng tả nhẹ nhàng, chậm rãi.

2. Hiểu các từ ngữ trong bài.

Hiểu giá trị và vẻ đặc sắc của cây sầu riêng.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh, ảnh về cây, trái sầu riêng.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 2 HS đọc thuộc lòng bài thơ *Bè xuôi sông La*, trả lời các câu hỏi 3, 4 sau bài đọc.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu chủ điểm và bài đọc

– HS quan sát tranh minh họa chủ điểm (cảnh sông núi, nhà cửa, chùa chiền,... của đất nước).

– GV : Từ tuần 22, các em sẽ bắt đầu chủ điểm mới – *Vẻ đẹp muôn màu*.

Bài đọc mở đầu chủ điểm giới thiệu với các em về cây sầu riêng – một loài cây ăn trái rất quý được coi là đặc sản của miền Nam. Qua cách miêu tả của tác giả, các em sẽ thấy sầu riêng không chỉ cho trái cây ngon mà còn đặc sắc về hương hoa, về dáng dấp của thân, lá, cành.

2. Hướng dẫn luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc 3 đoạn của bài – đọc 2 đến 3 lượt (xem mỗi lần xuống dòng là 1 đoạn). GV kết hợp hướng dẫn HS quan sát tranh minh họa, sửa lỗi về cách đọc cho HS, giúp các em hiểu nghĩa các từ ngữ được chú giải cuối bài (*mật ong già hạn, hoa đậu tằm chùm, hao hao giống, mùa trái rộ, đam mê*).

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai HS đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng tả nhẹ nhàng, chậm rãi. Nhấn giọng những từ ngữ ca ngợi về đặc sắc của sầu riêng : *hết sức đặc biệt, thơm đậm, rất xa, lâu tan, ngào ngạt, thơm mùi thơm, béo cái béo, ngọt, kì lạ, thơm ngát, toả khắp vườn, tím ngắt, lủng lẳng, khẳng khiu, cao vút, thẳng đuột, dáng cong, dáng nghiêng, chiều quần, chiều lượn, ngạt ngào, đam mê,...*

b) Tìm hiểu bài

– HS đọc đoạn 1, trả lời : *Sầu riêng là đặc sản của vùng nào ?* (Sầu riêng là đặc sản của miền Nam).

– HS đọc thầm toàn bài, dựa vào bài văn, miêu tả những nét đặc sắc của hoa sầu riêng, quả sầu riêng, dáng cây sầu riêng :

+ Hoa : *trổ vào cuối năm ; thơm ngát như hương cau, hương bưởi ; đậu thành từng chùm, màu trắng ngà ; cánh hoa nhỏ như vảy cá, hao hao giống cánh sen con, lác đác vài nhụy li ti giữa những cánh hoa.*

+ Quả : *lủng lảng dưới cành, trông như những tổ kiến ; mùi thơm đậm, bay xa, lâu tan trong không khí, còn hàng chục mét mới tới nơi để sầu riêng đã ngửi thấy mùi hương ngào ngạt ; thơm mùi thơm của mít chín quyện với hương bưởi, béo cái béo của trứng gà, ngọt vị mật ong già hạn ; vị ngọt đến đăm mê.*

+ Dáng cây : *thân khẳng khiu, cao vút ; cành ngang thẳng đuột ; lá nhỏ xanh vàng, hơi khép lại tưởng là héo.*

– HS đọc toàn bài, tìm những câu văn thể hiện tình cảm của tác giả đối với cây sầu riêng. (Có thể dẫn ra nhiều câu văn ở đoạn 1, đoạn 3. Đáng chú ý nhất là những câu thể hiện sự đánh giá riêng của tác giả : *Sầu riêng là loại trái quý của miền Nam. / Hương vị quyến rũ đến kì lạ. / Đứng ngắm cây sầu riêng, tôi cứ nghĩ mãi về cái dáng cây kì lạ này... / Vậy mà khi trái chín, hương tỏa ngào ngạt, vị ngọt đến đăm mê.*)

c) *Hướng dẫn đọc diễn cảm*

– Ba HS tiếp nối nhau đọc 3 đoạn. GV hướng dẫn các em tìm đúng giọng đọc bài văn và đọc biểu cảm (theo gợi ý ở mục 2a.)

– GV hướng dẫn HS cả lớp luyện đọc và thi đọc diễn cảm 1 đoạn. Có thể chọn đoạn sau :

*Sầu riêng là loại **trái quý** của miền Nam. Hương vị nó **hết sức đặc biệt**, mùi **thơm đậm**, bay **rất xa**, **lâu tan** trong không khí. Còn hàng chục mét mới tới nơi để sầu riêng, hương đã **ngào ngạt** xông vào cánh mũi. Sầu riêng **thơm mùi thơm** của mít chín quyện với hương bưởi, **béo cái béo** của trứng gà, **ngọt** cái vị của mật ong già hạn. Hương vị **quyến rũ** đến kì lạ.*

3. Củng cố, dặn dò

GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tiếp tục luyện đọc bài *Sầu riêng*, học nghệ thuật miêu tả của tác giả ; tìm các câu thơ, truyện cổ nói về sầu riêng nếu có điều kiện.